

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoP/43/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5417202526
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Arnouldová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2018:5417202526.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Arnouldovej a sudcov JUDr. Silvie Hýbelovej a Mgr. Fedora Benku, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom trvale obec G., okres Dolný Kubín, prechodne bytom S., S. ulica X, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Trnave, so sídlom Jána Bottu 4, Trnava, dieťa rodičov: matky U. W., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom obec G., prechodne bytom A., F. XXX, Česká republika, a otca H. W., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom obec G., prechodne bytom S., S. ulica X, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín na uloženie výchovného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 16. októbra 2017, č.k. 40P/1/2017-60, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.
- II. Žiaden z účastníkov **n e m á n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Uznesením, napadnutým odvolaním (ktoré súd nedopatrením na rozdiel od jeho prvopisu v písomnom vyhotovení označil ako „rozsudok“) súd prvej inštancie nariadil maloletej A. pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku, za účelom zabezpečenia odbornej diagnostiky, najdlhšie na šesť mesiacov s tým, že pobyt maloletej bude realizovaný v Diagnostickom centre D. D., X. č. XX, a bude sa vykonávať v spolupráci s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín (výrok I.), súčasne súd uložil rodičom maloletej povinnosť spolupracovať so zariadením vykonávajúcim odbornú diagnostiku (výrok II.) a o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá na ich náhradu nárok (výrok III.).

2. Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil aplikáciou ust. § 37 ods. 1, ods. 2, ods.3 písm. a), ods. 4 písm. a) Zákona o rodine ako aj ustanovením § 30 ods. 1 a § 32 ods. 5 Zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele, vecne dôvodil, že dňa 04.07.2017 Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín navrhol súdu nariadiť nad výchovou maloletej dohľad na dobu šiestich mesiacov, ktorý by bol realizovaný za súčinnosti Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava ako aj školy, ktorú maloletá A. bude od 01.09.2017 navštevovať a tiež Obecným úradom G.. Návrh odôvodnil tým, že rodinu maloletej eviduje od roku 2004, kedy bolo podozrenie zo zanedbávania starostlivosti o deti zo strany rodičov, koncom roku 2013 matka opustila spoločnú domácnosť a na čas po rozvoде boli maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti otca. Maloletá A. začala páchať priestupkovú činnosť a pre opakované výchovné problémy jej bolo uložené výchovné opatrenie v podobe povinnosti zúčastniť sa výchovného a sociálneho programu, za účasti akreditovaného subjektu EDUKOS Dolný Kubín a zároveň otec bol upozornený formou výchovného opatrenia na dôslednejšiu výchovu a starostlivosť o maloletú. Výchovné opatrenie bolo dňa 30.10.2016 ukončené s konštatovaním, že nespĺnilo účel. Prevažnú časť starostlivosti zabezpečuje priateľka otca, keďže otec pracuje brigádnicke v Bratislave a matka naďalej žije v Českej republike a záujem o starostlivosť o dieťa nemá. Výchovné

problémy s maloletou pretrvávajú, maloletá sa túla dlho do noci, požíva alkohol, fajčí, údajne aj marihuanu. Doma sa správa vulgárne, máva výbuchy zlosti, v škole dosahuje slabé výsledky.

3. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie preukázané, že sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletej A. nie je v súčasnosti maloletej poskytovaná. Maloletá A. bola rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín sp.zn. 8P/15/2014 zverená do osobnej starostlivosti otca, ktorý však v súčasnosti - ako vyplynulo z vyjadrenia jeho dcéry A., jeho súčasnej partnerky P. P. ako aj z jeho vlastného telefonického oznámenia súdu - pracuje toho času v Nemecku a na Slovensko sa vracia každý druhý víkend, teda fakticky zabezpečuje komplexnú osobnú starostlivosť o maloletú A. iba cca 4 dni v mesiaci. Matka s maloletou A. udržiavala kontakt do leta 2017, a to sporadicky telefonicky príp. inými elektronickými prostriedkami komunikácie (internet, sociálne siete), pričom k realizácii stretávania sa matky s dcérou tak ako bol upravený ich styk rozsudkom, prakticky nedochádza. Maloletá A. reálne trávi čas v osobnej starostlivosti otcovej partnerky P. P., ktorá z právneho hľadiska nie je v žiadnom vzťahu k maloletej A., navyše keďže pracuje v trojzmennej prevádzke, v prípade poobedňajšej a nočnej zmeny ostáva maloletá bez starostlivosti. Maloletá A. neukončila štúdium na základnej škole, opakuje deviaty ročník základnej školy, pričom počet jej neospravedlnených vymeškaných hodín v školskom roku 2017/2017 vzrástol z 18 hodín ku dňu 20.09.2017 na 31 hodín ku dňu 12.10.2017. Užívanie alkoholu a jednorazové fajčenie marihuany v minulosti maloletá potvrdila, avšak s tým, že od týchto upustila, nie je na nich závislá, fajčí cigarety. Napriek ochoty úradu práce, sociálnych vecí a rodiny poskytnúť bezplatné komplexné sociálne poradenstvo v záujme zabránenia možného prehlbovania výchovných problémov u maloletej A. a riešenia problémov v rodine v záujme maloletej, táto pomoc nebola prijatá maloletou ani otcom.

4. Súd prvej inštancie z vykonaného dokazovania dospel k záveru, že je nevyhnutné v záujme maloletej A. túto dočasne odňať z osobnej starostlivosti otca, ktorá ani nie je komplexne poskytovaná, za účelom odbornej diagnostiky maloletej pobytom v zariadení, ktoré odbornú diagnostiku vykonáva. Pôvodne navrhovaný dohľad by mal význam, ak by otec maloletej spolupracoval s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí. Avšak pre jeho nespoluprácu a v súčasnosti aj vykonávanú zárobkovú činnosť v zahraničí, by takéto výchovné opatrenie nemalo účinok. Obdobne tak uloženie iných povinností napríklad podrobiť sa sociálnemu poradenstvu by bolo neúčinným opatrením. Nakoniec, záujem oboch rodičov na plnení si povinností vyplývajúcich z rodičovských práv a povinností mal súd preukázaný aj tým, že maloletá prišla na pojednávanie v sprievode tretej osoby - partnerky otca, teda bez zákonných zástupcov. Vzhľadom k tomu, že u maloletej pretrváva nevhodné správanie, neplnenie si povinnej školskej dochádzky v spojení s pretrvávajúcim nezaujmom o štúdium, keď zameškané učivo si maloletá nedoberá, neprítomnosť má neospravedlnenú so vzrastajúcou tendenciou, rozhodol súd o nariadení pobytu maloletej v zariadení Diagnostické centrum D. D. na dobu najviac šiestich mesiacov s tým, že výchovné opatrenie sa bude vykonávať v spolupráci s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín. Zároveň súd uložil obojmu rodičovi povinnosť spolupracovať so zariadením, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku. O trovách konania rozhodol súd v zmysle generálnej klauzuly vyjadrenej v § 52 CMP, keď náhradu trov konania žiadnemu z účastníkov nepriznal.

5. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie otec maloletej, majúc za to, že súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil dôkazy a dospel k nesprávnym právnym záverom, neúplne zistil skutkový stav veci a rozhodol predčasne. Uviedol, že po rozvoze manželstva s matkou maloletej bolo dieťa zverené do jeho osobnej starostlivosti a otec maloletú ponecháva v opatere svojej priateľky, s ktorou býva v spoločnej domácnosti. Táto sa o dieťa starala, avšak vzhľadom k trojzmennej prevádzke počas pobytu v práci nedokázala dohľad nad maloletou zabezpečiť, čo malo za následok, že maloletá sa túlala, nepripravovala do školy a pod. O uvedenom stave sa otec dozvedel až v predmetnom konaní a je toho názoru, že nie je v záujme maloletej odtrhnúť ju od rodiny, keď ako vhodnejšie riešenie by navrhol jej zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti otcovej rodiny, kde maloletá A. si veľmi dobre vychádza so sestrou otca O. O., ako aj jej manželom Q. O. a ich rodinou, ktorej rodinu maloletá rešpektuje, majú vytvorené vzájomné citové väzby, čo by pozitívne prispelo k náprave v správaní maloletej a zároveň by bol v dostatočnom rozsahu zabezpečený kontakt maloletej s otcom, kým na jeho strane nedôjde k zmene pomerov. Umiestnenie maloletej v Diagnostickom centre D. D. nie je teda potrebné. V záujme maloletej je vyrastať v rodinnom prostredí a pobyt v akokoľvek krátkom čase v diagnostickom zariadení môže mať časom negatívny dopad na psychiku dieťaťa. Dieťa si nezaslúži trest za to, že nevedelo, ako sa má správať. Treba mu vysvetliť, prečo sa nezachovalo správne a ponúknuť možnosti ako situáciu zvládnuť nabudúce. V tomto prípade otec uznáva, že zanedbal maloletú, nevenoval jej dostatok času

a napravenie tohto stavu navrhuje otec odstrániť v rodinnom prostredí a nie v diagnostickom zariadení. Preto navrhol odvolaciemu súdu, aby napadnuté rozhodnutie zrušil v celom rozsahu a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, v ktorom maloletej zabezpečí náhradnú rodinnú starostlivosť s tým, že prípadné diagnostikovanie správania maloletej je možné vykonať aj v jej súčasnom prostredí a otec je ochotný navštevovať za týmto účelom diagnostické zariadenie.

6. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín (navrhovateľ) k podanému odvolaniu otca uviedol, že sa stotožňuje s názorom pracovníkov oddelenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v Trnave a nemá námietky proti vydanému prvoinštančnému súdu.

7. Kolízny opatrovník maloletej v písomnom vyjadrení k odvolaniu najskôr navrhol, aby odvolací súd vrátil vec na nové konanie s tým, aby sa k navrhovanej náhradnej osobnej starostlivosti mohla vyjadriť teta maloletej A. O. O. a jej manžel. Nakoľko otec sa na pojednávania v predmetnej veci nedostavoval a s oddelením úradu práce nespolupracoval, nebola vedomosť o tom, že by tu bol niekto z rodiny, komu by mohla byť maloletá zverená do náhradnej osobnej starostlivosti a koho by rešpektovala. Podľa vyjadrenia triednej učiteľky zo dňa 12.12.2017 spolupráca s otcom maloletej nie je žiadna, otec sa o nej neinformuje, na rodičovské združenia nechodí nikto. Ak je A. v škole, školský poriadok neporušuje a pomôcky si nosí, avšak prípravu do školy nemá žiadnu a vyučovacie výsledky sú veľmi slabé. Za prvý polrok má maloletá A. vyše 100 neospravedlnených hodín, a otec ospravedlňuje nepodpisuje. Maloletá A. údajne triednu učiteľku informovala o tom, že súd rozhodol o jej zverení tete O., o čom však triedna učiteľka nevedela, takúto rodinu A. nespomínala. Neskôr kolízny opatrovník súdu podaním, doručeným súdu dňa 19.04.2018, oznámil, že trvá na umiestnení maloletej do diagnostického centra. Do dnešného dňa manželka O. neprejavila reálny záujem o maloletú A. a tiež sa na ňu neinformovali v škole, nekontaktovali sa ani s oddelením príslušného úradu práce a nijakým spôsobom neriešili pretrvávajúce záškoláctvo maloletej. Otec stále pracuje v zahraničí a o maloletú sa v čase jeho neprítomnosti stará partnerka otca, ktorá však evidentne riadnu výchovu maloletej zabezpečiť nedokáže. Dňa 23.03.2018 podal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, podnet na preverenie páchania prečinu podľa § 211 Trestného zákona ohrozovanie mravnej výchovy mládeže z dôvodu vysokého počtu neospravedlnených hodín. Keďže výchovné problémy u maloletej pretrvávajú, kolízny opatrovník maloletej preto naďalej trval na nariadení výchovného opatrenia pobytovou formou na obdobie najdlhšie 6 mesiacov.

8. Matka sa k podanému odvolaniu nevyjadrila.

9. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej len CSP) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - otec dieťaťa (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP a § 7 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, ďalej len CMP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 2 CSP v spojení s § 59 ods. 1 CMP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania preskúmal napadnuté uznesenie, ako aj konanie mu predchádzajúce bez toho, aby bol viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania, keďže ide o konanie, ktoré mohlo začať aj bez návrhu (§ 65, § 66, § 23 CMP) a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je správne.

10. Po preskúmaní obsahu spisu a odvolacích námietok sa odvolací súd plne stotožnil so skutkovými a právnymi závermi prvoinštančného súdu, ktorý vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu, jeho výsledky jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach správne vyhodnotil a napokon dospel k správne mu záveru o potrebe nariadiť maloletej A. pobyt v Diagnostickom centre D. D. za účelom vykonania odbornej diagnostiky a to na obdobie 6 mesiacov.

11. V preskúmvanej veci z dokazovania vyplýva, že maloletá A. bola rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín sp.zn. 8P/15/2014 zverená do osobnej starostlivosti otca, ktorý však v súčasnosti nemôže osobnú starostlivosť o maloletú vykonávať z dôvodu, že pracuje v zahraničí a doma sa reálne zdržiava iba sporadicky a to približne každý druhý víkend. Partnerka otca P. P., žijúca s nimi v spoločnej domácnosti, starostlivosť o maloletú nezvláda, navyše ona sama pracuje v trojzmennej prevádzke, takže v prípade poobedňajšej a nočnej zmeny ostáva maloletá bez starostlivosti. Matka žije v Českej republike, s maloletou udržiava minimálne kontakty. Na Okresnom súde Trnava podali manželka O. návrh na zverenie maloletej do ich náhradnej starostlivosti (konanie vedené pod sp. zn. 32P/80/2018) avšak reálne nevyvíjajú iniciatívu na vyriešenie výchovných problémov maloletej. Dňa 20.03.2018 sa malo uskutočniť pojednávanie v predmetnej veci, termín pojednávania bol však zrušený z dôvodu nedoručenia predvolania na pojednávanie matke maloletej a z dôvodu prerušenia konania.

12. Z obsahu spisu bolo zároveň preukázané, že maloletá má pretrvávajúce výchovné problémy. Už v r. 2016 Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín rozhodnutím č.k. DK1/SPODaSK/2016/39 zo dňa 26.07.2016 vydal na základe podnetov na prešetrenie starostlivosti o maloletú, upozornenie otcovi maloletej A. na dôslednejšiu výchovu a potrebu zmeny správania sa k maloletej, nakoľko svojím správaním môže ohroziť alebo narušiť priaznivý psychický, fyzický a sociálny vývin svojho dieťaťa. Toto výchovné opatrenie bolo uložené na obdobie od 01.08.2016 do 31.10.2016 a otec bol vyzvaný na zlepšenie spolupráce s oddelením sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, nakoľko svojím doterajším správaním umožňuje maloletej viesť záhaľčivý spôsob života a stretávať sa s nevhodnými osobami. Rozhodnutím č.k. DK1/SPODaSK/2016/39-022 uložil tento úrad zároveň maloletej A. povinnosť zúčastniť sa výchovného a sociálneho programu v období od 01.08.2016 do 30.11.2016, ktorý mal zrealizovať v prirodzenom rodinnom a otvorenom prostredí akreditovaný subjekt EDUKOS Dolný Kubín. Maloletá spočiatku pravidelne dochádzala na plnenie uloženého výchovného programu, postupne si začala vymýšľať dôvody, pre ktoré sa nemusí dostať a napokon prestala do EDUKOSu chodiť aj bez uvedenia dôvodu. Výchovné opatrenie bolo ukončené k 30.10.2016 s konštatovaním, že nespĺnilo svoj účel. Keďže rodičia vo výchove maloletej zlyhávajú, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín podal v júli 2017 návrh na súd na určenie dohľadu nad výchovou maloletej, v ktorej veci miestna príslušnosť bola prenesená na Okresný súd Trnava, keďže maloletá býva aktuálne s otcom v obvode tohto súdu. V konaní bolo zistené, že prevažnú časť starostlivosti o maloletú zabezpečuje otcova partnerka P. P., pretože otec pracuje v zahraničí. Táto ale výchovu maloletej nezvláda, maloletá fajčí, v lete sa túla po nociach, neprimerane sa správa v domácnosti, neučí sa a do školy sa jej chodiť nechce, opakovala 9. ročník základnej školy. Otec maloletej bol v roku 2017 v obci G. priestupkovo riešený pre zanedbávanie povinnej školskej dochádzky svojej dcéry, na konanie sa však nedostavil a rozhodnutím obecného úradu mu bola uložená peňažná pokuta, ktorú aj uhradil.

13. Z listinných dôkazov vyplýva, že maloletá má vážne problémy so záškoláctvom, jej neospravedlnené absencie majú vzrastajúcu tendenciu. K 20.09.2017 mala v škole 18 neospravedlnených hodín, v októbri 2017 ich mala 24, v mesiaci november a december 2017 vymeškala spolu 48 neospravedlnených vyučovacích hodín (od septembra do konca decembra bolo spolu 93 neospravedlnených vyučovacích hodín), ďalej v mesiaci január 2018 vymeškala 31 neospravedlnených vyučovacích hodín, v mesiaci február 2018 ich bolo 59, v mesiacoch február a marec 113. Z pripojeného posudku školy na maloletú A. vypracovaného dňa 14.03.2018 vyplýva, že si maloletá svoje školské povinnosti neplní, do školy chodí veľmi nepravidelne, celkovo má ku dňu 01.03.2018 vymeškaných 362 vyučovacích hodín, z toho 173 je ospravedlnených a 189 neospravedlnených. V predmetoch dosahuje nedostatočné výsledky, čo je spôsobené jej bezdôvodným vymeškávaním ale i celkovým nezaujmom o vyučovanie. Riaditeľka školy uvádza, že matku vôbec nepozná, s otcom komunikovala tiež len telefonicky pri pátraní po dôvode, prečo maloletá do školy nechodí. Otec do školy nikdy neprišiel, nikdy sa na maloletú neinformoval. Dňa 23.03.2018 podal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, podnet na preverenie páchania prečinu podľa § 211 Trestného zákona ohrozovanie mravnej výchovy mládeže z dôvodu vysokého počtu neospravedlnených hodín.

14. Odvolací súd zistil, že počas prebiehajúceho odvolacieho konania vo veci sp. zn. 40P/1/2017 bola maloletá na základe uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia vydaného Okresným súdom Trnava vo veci sp. zn. 0PPOm/2/2018-16 zo dňa 23.09.2018 medziasom umiestnená do Diagnostického centra X. č. XX, N. P.. Ako vyplýva z odôvodnenia tohto rozhodnutia, návrh na vydanie neodkladného opatrenia podal dňa 23.09.2018 Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, odbor sociálnych vecí a rodiny z dôvodu, že pracovníci ÚPSVaR boli privolaní na Okresného riaditeľstvo PZ v Trnave, kde bola maloletá A. zadržaná spolu s partnerkou jej otca p. P. P., ktorá bola výrazne pod vplyvom alkoholu, pričom z pripojeného úradného záznamu OR PZ v Trnave, Obvodného oddelenia PZ v Trnave zo dňa 23.09.2018 a potvrdenia o vykonaní dychovej skúšky vyplýva, že pod vplyvom alkoholu bola aj maloletá A. W., keď jej dychovou skúškou bola nameraná hodnota 0,42 mg/l alkoholu dychu, čo po prepočte predstavuje 0,87‰. Partnerka otca maloletej p. P. P. sa mala o maloletú A. W. počas neprítomnosti jej otca, ktorý pracuje v zahraničí starať, čo však p. P. P. nerobí, výchovu a starostlivosť o maloletú A. W. zanedbáva, a podľa vyjadrenia maloletej N. P., dcéry p. P. P. sa viackrát stalo, že p. P. P. bola pod vplyvom alkoholu a nevhodne sa správala voči obojom maloletým, ktorým vulgárne nadávala a maloletú A. W. aj fyzicky napadla. Keďže o maloletú A. sa nikto z príbuzných nemôže starať a zabezpečiť jej riadnu výchovu a starostlivosť o ňu, súd podľa § 365 CMP nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletú

dočasne zveril do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov, a to do starostlivosti Diagnostického centra, X. č. XX, D. D..

15. Úlohou súdu rozhodujúceho o výkone rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu je sledovať a chrániť záujem maloletého dieťaťa. V záujme maloletého dieťaťa sú aj opatrenia, ktoré sa navonok môžu javiť ako zásahy do rodičovských práv a povinností, ak sledujú cieľ vychovať z maloletého dieťaťa slušného človeka. Výchovné opatrenia podľa § 37 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“) sú namieste, ak rodičia výchovu svojho maloletého dieťaťa z akýchkoľvek dôvodov nezvládajú. V prejednávanej veci orgány sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately evidujú výchovné problémy v rodine maloletej A. už dlhodobo, spočiatku sa ich snažili vyriešiť v rámci svojich kompetencií daných im zákonom č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kurately a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ale opatrenia prijaté týmto orgánom nevedli k náprave. Ukázalo sa, že výchovné prostredie u otca maloletej nie je vhodným prostredím, ktoré by dokázalo výchovné problémy maloletej vyriešiť. Otec v súčasnosti nemôže osobnú starostlivosť o maloletú vykonávať z dôvodu, že sa doma prakticky nezdržiava a jeho partnerka P. P., starostlivosť o maloletú zanedbáva, matka sa o maloletú A. nezaujíma.

16. Otec v odvolaní namietal, že výchovné problémy maloletej by mohli zvládnuť v rámci rodiny a to zverením maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti jeho príbuzných, čo by bolo vhodnejšie riešenie ako odtrhnúť maloletú od rodiny. Poukázal na skutočnosť, že maloletá A. si veľmi dobre vychádza s tetou O. O. a jej manželom, ktorých rešpektuje. K tomuto odvolací súd poznamenáva, že otec mohol už dávno v rámci rodiny začať riešiť výchovné problémy svojej dcéry, keďže vedomosť o nich mal minimálne od júla 2016 (kedy príslušný úrad práce, sociálnych vecí a rodiny uložil jemu aj maloletej A. výchovné opatrenia podľa zákona č. 305/2005 Z.z.) a pokiaľ rodina otcovej sestry má silné citové väzby s maloletou a maloletá ich rešpektuje, ako tvrdí otec, mohol už za ich spolupráce problémy s maloletou zvládnuť bez potreby zásahu súdu. Podľa názoru odvolacieho súdu však otcova argumentácia neobstoí najmä preto, že ako vyplýva z obsahu spisu, manželia O. síce podali na súde návrh na zverenie maloletej do ich náhradnej osobnej starostlivosti, avšak doteraz o maloletú neprejavovali reálny záujem, jej výchovné problémy neriešili, ani sa nepokúšali ich riešiť a z ničoho ani nevyplýva, že by ich maloletá rešpektovala.

17. Podľa § 37 ods. 1 Zákona o rodine, nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností.

18. Podľa § 37 ods. 2 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení:

- a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu,
- b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené,
- c) uloží maloletému dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývin; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce,
- d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

19. Podľa § 37 ods. 3 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely

- a) zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku, najdlhšie na šesť mesiacov,

- b) zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov,
- c) zabezpečenia resocializácie drogových a iných závislostí pobyt v zariadení, ktoré vykonáva resocializačné programy pre drogovu a inak závislých.

20. Podľa § 37 ods. 5 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže výchovné opatrenie podľa odseku 3 uložiť aj vtedy, ak jeho uloženiu nepredchádzalo výchovné opatrenie podľa odseku 2.

21. Podľa § 37 ods. 7 Zákona o rodine, súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením.

22. Podľa § 37 ods. 8 Zákona o rodine, súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

23. Je nepochybné, že odňatie dieťaťa z domáceho prostredia a jeho umiestnenie do akéhokoľvek ústavného zariadenia je vždy veľmi citeľným zásahom do života dieťaťa a treba ho pokladať za krajné riešenie. Preto zo strany súdu treba vždy starostlivo zvažovať, či výchova dieťaťa je tak vážne narušená, že je nevyhnutné jeho vyňatím z domáceho prostredia a umiestnením dieťaťa do ústavnej starostlivosti zasiahnuť do jeho života. V predmetnej veci však odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie musel konštatovať, že doposiaľ uložené miernejšie výchovné opatrenia - upozornenie, či uloženie povinnej účasti na výchovnom programe, sa minuli účinkom a k náprave nevedli, pričom maloletá odmietla aj možnosti využitia psychologického poradenstva. Odvolací súd, sledujúc najlepší záujem dieťaťa, sa preto plne stotožnil s názorom súdu prvej inštancie ako aj názorom kolízneho opatrovníka maloletej a z obavy o budúcnosť maloletej a jej zdravý vývoj považoval za dôvodné v tomto prípade nariadiť maloletej pobyt v označenom zariadení, vykonávajúcom odbornú diagnostiku, v ktorom by sa už maloletá mala aj nachádzať na základe vydaného neodkladného opatrenia. V prípade, že po uplynutí stanovenej doby najviac 6 mesiacov nedôjde v správaní maloletej k takej korekcii, že bude možný jej návrat do domáceho prostredia, súd môže rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia, pokiaľ by bolo vhodnejšie. Na druhej strane, ak by výchovné problémy pominuli skôr, nič nebráni súdu, aby nariadené výchovné opatrenie zrušil.

24. Vychádzajúc z uvedeného, odvolací súd poukazujúc na správnosť napadnutého rozhodnutia, toto rozhodnutie za použitia ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil, vyhodnotiac argumenty odvolateľa ako nedôvodné.

25. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol za použitia ustanovenia § 396 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

26. Rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák.č. 233/1995 Z.z., alebo ak ide o rozhodnutie o starostlivosti o maloletého, styk s maloletým alebo inú ako peňažnú povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa štvrtej časti CMP.